

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/116/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5724201738
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2024:5724201738.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, t.č. v starostlivosti C. D. A. E. F. G., F. H. XXX/XX, G. D. I. B. XXX, XXX XX J. K. B., zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: L. A., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom K. B. XXXX/X, M. a otca: L. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom K. B. XXXX/X, M., t.č. N. K. J. O. P. Q. G. G. – B., za účasti R. H., H. H. X, XXX XX, v konaní začatom z úradnej moci na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny M. na nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Odníma maloleté dieťa zo starostlivosti C. D. A. E. F. G., F. H. XXX/XX, G., pracovisko I. B. XXX, XXX XX J. K. B., a nariaďuje maloletému na účely zabezpečenia odbornej pomoci pobyt v R. Q. H. H. X, XXX XX H., najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny M. podal dňa 20.06.2024 na tunajší súd podanie, vyhodnotené ako podnet na nariadenie výchovného opatrenia, ktorým sa maloletý odníme zo starostlivosti C. D. A. E. F. G. a odovzdá sa do starostlivosti R. Q. H. H. X, XXX XX H..

Svoj návrh odôvodnil tým, že mal. dieťa pochádza z rodičov, matky L. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. B. X, M. a otca L. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. B. X, M., t. č. N. G. G. - B..

Nad mal. A. je nariadená ústavná starostlivosť, kde bol umiestnený spoločne so svojimi piatimi súrodencami od 29.11.2019. Ústavná starostlivosť sa realizuje v C. G. - pracovisko I. B. na základe rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 19P/25/2020 zo dňa 20.04.2020, právoplatný dňa 20.05.2020 v nadväznosti na Uznesenie Okresného súdu Martin č.k. 1PPOm/1/2019 o nariadení neodkladného opatrenia.

Z rodinnej anamnézy je známe, že otec mal. fyzicky napádal ich matku, čoho boli deti svedkami. V rodine boli mal. deti citovo aj fyzicky zanedbávané. Mal. A. na začiatku pobytu v C. G., pracovisko I. B. sa vyhýbal fyzickému kontaktu ako je pohladenie, držanie za ruku a podobne.

Mal. A. navštevuje 2. ročník Základnej školy S. vo J. K. B.. V súčasnom období je správanie mal. ťažko zvládnuteľné. Mal. je agresívny, nerešpektuje autority a pravidlá sú mu cudzie. Mal. používa vulgarity v bežnej reči, je v odpore aj pri najmenšom podnete, kričí, váľa sa po zemi. Voči dospelým nemá tendenciu útočiť fyzicky, avšak v konflikte s deťmi útočí nielen slovne ale aj fyzicky.

Spúšťačom uvedeného správania je nedostatočný pocit bezpečia a istoty. Matka mal. detí nemá stabilné bývanie, prespáva po kamarátoch, známych. Deťom sľúbi, čo potom neskôr nesplní, na Vianoce 2023 matka neprišla, čo im predtým sľúbila, niesli to všetci veľmi ťažko, vzájomne sa obviňovali, darčeky, ktoré mali prichystané pre matku rozbili, zničili, roztrhali, u mal. A. je od uvedeného obdobia zaznamenané impulzívne reagovanie. V školskom prostredí je jeho správanie tiež veľmi ťažko korigovateľné, nerešpektuje pokyny vyučujúcej, vulgárne sa vyjadruje a fyzicky útočí na spolužiakov,

niekedy len pohľad spolužiaka vyvoláva u A. agresivitu a na spolužiaka zaútočí. Ak sa mal. A. nechce, tak na hodine odmietne pracovať. Školské zariadenie prijalo opatrenia v zmysle Zákona č. 245/2008 § 58, ods. 3, a t.j. okamžité vylúčenie žiaka z výchovy a vzdelávania, na základe jeho nezvládnuteľného správania a bezodkladné privolanie zákonného zástupcu, predchádzaním nevhodného správania A., je mal. po skončení vyučovacieho procesu denne vyzdvihnutý zo školy zamestnancami CDR.

Mal. A. škrtil počas prestávky spolužiaka, kopol spolužiaka do chrbta a zhodil zo schodov, iného vybuchnatoval a ďalšiemu dal päšťou do tváre. A. nedokáže spracovať práve prebiehajúce emócie v jeho vnútri, vyjadruje sa veľmi vulgárne, ničí veci okolo seba. Maloletý A. bol objednaný opätovne na vyšetrenie do C. H. v auguste 2024, jeho vyšetrenie preložili až na termín 13.09.2024 z dôvodu PN psychologičky, mal. môže nastúpiť do R. H. dňa 01.09.2024.

Problémové správanie mal. je pravidelne konzultované s pedopsychiatrickou dieťaťa, je dispenzarizovaný v pedopsychiatrickej ambulancii M. M. L., nadstavený na medikamentóznou liečbu, lekárka odporučila mal. umiestnenie v LVS. A. má diagnostikovanú zmiešanú poruchu správania a emócií, jeho osobnosť je impulzívne ladená, intelekt v pásme širšej polulačnej normy, je hyperaktívny a odbrzdený.

A. sa pravidelne zúčastňuje intervencií so psychológom v centre, počas intervencií psychológ pracuje s dieťaťom pri nácviku zvládania emócií. V rámci individuálnych sedení sa zameriava hlavne na zvládanie agresivity a učenia sa prirodzeného kontaktu s inými deťmi, mal. potrebuje jedno stabilné a bezpečné miesto, keďže v rámci skupiny je viditeľné, že je pre neho veľmi náročné nadväzovať s ostatnými deťmi kontakt, pri jeho agresívnych prejavoch dochádza s ostatnými deťmi k potýčkam, fyzicky útočí, mal. často ohrozuje sám seba, ale aj ostatných.

A. pozitívne reaguje na pochvalu, čo má však len krátkodobý účinok, vzhľadom na rýchly spád nevhodného správania u dieťaťa, je nevyhnutne potrebné a v najlepšom záujme dieťaťa, dočasne odovzdať mal. A. do R.- J. Q. H. nakoľko má závažné problémy. Mal. bude poskytnutá odborná pomoc, ktorú potrebuje a ktorú mu nie možné poskytnúť na samostatne usporiadanej skupine C. G., pracovisko I. B..

2. Uznesením č.k. 9P/116/2024 – 21 zo dňa 20.06.2024 súd z úradnej začal konanie o nariadenie výchovného opatrenia.

3. Na pojednávaní boli prítomní splnomocnená zástupkyňa C. D. A. E. F. (ďalej aj „CDR“) G., sociálny pracovník R. Q. (ďalej aj „LVS“) H. aj riaditeľka R. H., matka, maloleté dieťa a kolízny opatrovník. Otec sa pojednávania nezúčastnil, bol riadne a včas predvolaný. Nežiadal o eskortu z výkonu trestu odňatia slobody a ani o odročenie pojednávania. Súd podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a v záujme hospodárnosti konania vec prejednal v neprítomnosti otca.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením sa s listinnými dôkazmi:

- podnetom č. I. 1,
- žiadosťou C. D. A. E. F. G. č. I. 3,
- poznámkami z predmetu správania maloletého č. I. 4,
- správou z diagnostického vyšetrenia č. I. 5,
- správou z pedopsychiatrického kontrolného vyšetrenia M. M. L. č. I. 6,
- správami z pedopsychiatrického vyšetrenia č. I. 9 – 10,
- rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 19P/25/2020 zo dňa 20.04.2020,
- uznesením Okresného súdu Martin č. k. 9P/116/2024-24 zo dňa 24.06.2024,
- oznámením o umiestnení maloletého z C. D. A. E. F. G. č. I. 34,

a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Žiadosťou C. D. A. E. F. G., pracovisko I. B. zo dňa 17.04.2024 zariadenie vzhľadom na rýchly spád nevhodného správania maloletého nemalo inú možnosť podniknúť kroky v kontexte nápravy správania maloletého ako zmenu zariadenia spojenú s diagnostikou. Maloletého správanie je ťažko zvládnuteľné. Prvé náznaky sme zmeny v jeho správaní nastali začiatkom roku 2024. O maloletého sa začali prejavovať tendencie k agresivite, nerešpektovanie pravidiel a autorít. Vo zvýšenej miere začal maloletý používať vulgarizmy. Odporom reaguje aj na najmenšie podnety. Napríklad pri požiadaní o vyloženie školskej tašky, správanie domácich úloh, prezlečenie sa do domáceho oblečenia, prípadne,

keď mu niekto odpovie na jeho otázku nie. Začne kričať, vulgárne sa vyjadruje, váľa sa po zemi. Voči dospelým nemá tendencie k fyzickému útoku. V prípade, že sa dostane do konfliktu s deťmi útočí nielen slovne, ale aj fyzicky. Po upokojení si maloletý A. dokáže priznať nevhodné správanie aj sa ospravedlní, no iba v prípade, že naozaj chce. Ku dôvodom svojho konania hovorí, že mal nervy. Bez týchto emocionálnych atakov nezvládnutých emócií dokáže maloletý fungovať, niekedy sa nenechá vyprovokovať, rešpektuje pokyny autori, dokáže iným pomoc vlastnej vôle. Toto správanie je však toho času veľmi ojedinele.

6. Od učiteľov od 31.01.2024 do 17.04.2024 je evidovaných 10 poznámok zo správania, ako napríklad - opakovane nerešpektuje pokyny vyučujúci počas prestávky. Drzé správanie voči vyučujúcej, nerešpektuje vyučujúcu, vyhráža sa spolužiakom, vulgárne sa vyjadruje. Počas prestávky spolužiaka škrtil, nerešpektuje pokyny dozor konajúcej. Žiak odzadu napadol šatni spolužiaka, kopol ho do chrbta zhodil ho zo schodov. Po upozornení vulgárne nadával vychovávateľke a pri presune do jedálne ušiel na most. Drzé a vulgárne správanie naďalej pokračovalo aj v jedálni. Fyzicky napadol spolužiaka na aktivite konanej mimo školy. Bolo uplatnené ochranné opatrenie. Žiak počas prestávky vybuchátoval spolužiaka v triede a taktiež sa vulgárne vyjadroval. Ušiel zo školskej jedálne a po upozornení, až sa vráti, sa vulgárne vyjadroval na adresu dozor konajúcej vychovávateľky, atď.

7. Maloletý A. impulzívne reaguje, nedokáže spracovať prežívané emócie spoločensky akceptovateľným spôsobom. Pozitívne reaguje na pochvalu, motivácia je však krátkodobá. Je potrebné u maloletého podporovať spoločensky akceptovateľné spôsoby vybitia nahromadenej energie, snažiť sa korigovať jeho nevhodné správanie, posilňovať pozitívne vzorce správania, používať pochvalu ako spôsob kultivácie maloletého, jasne stanovovať pravidlá vo výchove, naďalej poskytovať maloletému potrebnú starostlivosť.

8. Zo správy M. M. L. - detský psychiater vyplýva, že maloletý nerešpektuje autority, jeho správanie sa zhoršuje, vystrája, stupňujú sa výchovné problémy, agresivita, nerešpektovanie autorít. Maloletý pri vedomí, orientácia rámcová, reč ľahko nečistá, račkovanie. Afektívna dráždivosť, odbrzdzenie, hyperaktivita, instabilita, tendencie presadiť sa, vydobyvanie pozornosti, nepozornosť, hyperaktivita, impulzivnosť, nerešpektovanie autorít, agresivita verbálna voči veciam aj brachiálna, intelekt pásme širšej populačnej normy. Diagnóza: zmiešaná porucha chovania a emócií. Iná reakcia na stres - odpor. Nastavenie medikamentóznej liečby.

9. Rozsudkom č.k. 19P/25/2020 zo dňa 20.04.2020, právoplatné dňa 20.05.2020 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v C. G..

10. Uznesením Okresného súdu Martin č. k. 9P/116/2024-24 zo dňa 24.06.2024 bola neodkladným opatrením uložená povinnosť C. G. odovzdať maloletého do starostlivosti R. H.. Maloletý bol v zariadení umiestnený dňa 02.09.2024.

11. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že trvajú na podanom podnete. Pokiaľ sa týkalo správania maloletého, ten naozaj svojím správaním ohrozoval jednak seba a jednak aj samozrejme okolie. Podrobnosti sú popísané aj v samotnom podnete. Pokiaľ sa týka zmeny zariadenia, možno konštatovať a podľa ich informácií zmena zariadenia mu prospela. Maloletý A. je poslušný chlapec, poslúcha, to znamená, že to bolo naozaj účelné a javí sa teda účelné aj toto nariadenie výchovného opatrenia. Relatívne rýchlo sa adaptoval. Z ich pohľadu je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo nariadené výchovné opatrenie, a to teda pobyť v R. H..

12. Zástupkyňa C. G. uviedla, že za nich, oni sa pripájajú k danému podnetu, a teda k navrhovanému výchovnému opatreniu. Je možno konštatovať, že naozaj to správanie bolo komplikované. Stávali sa tam mimoriadne udalosti. Po týchto mimoriadnych udalostiach oni chodievali potom osobne pre maloletého do základnej školy.

13. Riaditeľka R. H. uviedla, že rovnako sa pripájajú a súhlasia s nariadením výchovného opatrenia. Má pri sebe a číta teda zo správy ich psychologičky, keď maloletý prišiel, že nechce spolupracovať, nechce sa nejakým spôsobom adaptovať. Musí s radosťou konštatovať, že v súčasnej dobe sa situácia zmenila, naozaj A. je poslušný, poslúcha, takže aj z ich pohľadu sa javí ako účelné nariadiť výchovné opatrenie.

14. Sociálny pracovníčka R. H. uviedla, že rovnako sa stotožňuje s návrhom, teda doporučuje nariadiť výchovné opatrenie, a teda pevne verí, že tento pobyt maloletému pomôže.

15. Matka uviedla, že samozrejme s daným a s tým, čo tu teda odznelo, súhlasí.

16. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

17. Podľa § 37 ods. 7 ZoR, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

18. Podľa § 37 ods. 8 ZoR, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

19. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že je potrebné uložiť výchovné opatrenie, ktoré spočíva v nariadení pobytu maloletého dieťaťa v špecializovanom zariadení za účelom odbornej pomoci. Súd mal preukázané, že umiestnenie maloletého v tomto zariadení (na základe neodkladného opatrenia) je pre neho prospešné, správanie maloletého sa zlepšilo, maloletý je poslušný, pomerne rýchlo sa adaptoval a všetky zúčastnené subjekty zhodne uviedli, že je potrebné pokračovať v tomto pobyte. Na základe skutočností uvedených kolíznym opatrovníkom, ale hlavne na základe správy R. Q. H. a skutočností uvedených C. G. je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa uložiť výchovné opatrenie formou zabezpečenia odbornej pomoci.

20. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).